اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان رضوی اداره آموزش وپرورش شهرستان گناباد آموزشگاه رسـالت	**باسمه تعالی**	مهر آموزشگاه

رشته:انسانی	پایه:دوازدهم	ساعت شروع:۸ صبح	تاریخ آزمون:۱۰/۱۸ /۱۴۰۲
نام:	نام دبیر :گازری	سوالات امتحانی درس: فارسی۳	مدت امتحان:۸۰ دقیقه
نام خانوادگی:	تعدادسوالات: ۲۰	تعدادصفحات:۳	

قلمرو زبانی(۷ نمره)

۱	در بیت زیر یک معادل معنایی مناسب برای واژه ی «بخشاینده» بیابید. «تو حکیمی،توعظیمی،توکریمی،تورحیمی تو نماینده ی فضلی،توسزاوارثنایی»	۰/۵
۲	معنی کلمات زیر را بنویسید. گمان می کند به غایت القصوای مقصود خود رسیده است. وظیفه ی روزی به خطای منکر نبُرد. در بحرمکاشفت مستغرق شده. محتسب مستی به ره دید و گریبانش گرفت.	۱
۳	معنی واژه ی « دستور» در کدام بیت متفاوت است؟ الف: چه نیکو گفت با جمشید دستور که با نادان نه شیون باد و نه سور ب: گر ایدونک دستور باشد کنون بگوید سخن پیش تو رهنمون ج: چرا گفت دستور فرخنده رای که این راز سر بسته را برگشای د: به دستور فرمود تا ساربان هیون آرد از دشت صد کاروان	۰/۵
٤	املای درست واژه ها را از داخل کمانک انتخاب کنید. ای عزیز به خدا رسیدن(فرز- فرض) است. دیوارهای کهن روم که (طاق- تاق) ضربی آن باقی است. واصفان حلیه ی جمالش به تحیر (منصوب- منسوب). فراش باد (صبا – سبا) را گفته تا فرش زمردین بگسترد.	۱
۵	با توجه به بیت های زیر به پرسش ها پاسخ دهید. از سیم به سر یکی کله خود زآهن به میان یکی کمربند تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر چهر دلبند تو مشت درشت روزگاری از گردش قرن ها پس افکند الف:در بیت اول نوع حذف، قرینه ی لفظی است یا معنایی؟	۱

www-kanoon-ir

	ب: در بیت دوم نقش دستوری واژه ی«چهر» چیست؟ ج: در بیت دوم نقش دستوری ضمیر پیوسته چیست؟ د: در بیت سوم یک ترکیب اضافی بیابید.	
٦	با توجه به سروده ی زیر درستی یا نادرستی موارد زیر را مشخص کنید. همچو نی زهری و تریاقی که دید؟ همچو نی دمسازومشتاقی که دید؟ نی حدیث راه پرخون می کند قصه های عشق مجنون می کند الف: نقش دستوری واژه ی «نی» در هر دو مصراع بیت اول متمم است. درست نادرست ب: در بیت دوم وابسته ی وابسته ازنوع مضاف الیهِ مضاف الیه وجود دارد. درست نادرست ج: نقش دستوری واژه ی «زهر» در مصراع اولِ بیت اول نهاد است. درست نادرست د: در مصراع چهارم یک گروه اسمی وجود دارد. درست نادرست	۱
۷	هسته و وابسته و نوع آن را در گروه اسمی زیر بنویسید. پنج دست لباسِ فیروزه ای	۱
۸	نقش دستوری واژگان جمله ی زیر را بنویسید. برخی عاشق را دیوانه می پندارند	۱
	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۹	بیت های زیر را با مصراع مناسب کامل کنید. بازآ که درهوایت خاموشی جنونم ....دیوار زندگی را زین گونه یادگاران	۱
۱۰	هر اثر ادبی مربوط به کدام شاعر یا نویسنده است؟ ۱- مثل درخت در شب باران الف:احمد عربلو ۲- فی حقیقه العشق ب: نصرالله منشی ۳- قصه ی شیرین فرهاد پ:شهاب الدین سهروردی ۴- تمهیدات ت:محمد ابراهیم باستانی ۵- کلیله و دمنه ث:عین القضات ۶- ازپاریزتا پاریس ج: شفیعی کدکنی	۱/۵
۱۱	در تشبیه های زیر دو مشبه به مشخص کنید. بگرای چو اژده های گرزه بخروش چو شرزه شیر ارغند	۰/۵

www-kanoon-ir

۱۲	در بیت زیر « مرغ اسیر» و « ناله» استعاره از چیست؟ ناله ی مرغ اسیر این همه بهر وطن است مسلک مرغ گرفتار قفس هم چو من است	۰/۵
۱۳	دو کنایه و دو مجاز از بیت زیر بنویسید. دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی مرداد مه و گاه دی اش نام نهادند	۱
۱٤	عبارت زیر را از نظر کاربرد آرایه های ادبی بررسی کنید. (۲مورد) یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد.	۰/۵
	قلمرو فکری (۸ نمره)	
۱۵	معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. چراغ امپراطوری روم را موسولینی روشن کرد اما همه می دانیم که «دولت مستعجل» بود. سودای عشق از زیرکی جهان بهتر ارزد. یکی از صاحب دلان سر به جَیب مراقبت فرو برده بود. نتوان شبه تو گفتن که تو در وهم نیایی. آتش است این بانگ نای و نیست باد عاکفان کعبه ی جلالش به تقصیر عبادت معترف. با اختر سعد کرده پیوند.	٤
۱٦	پیام هر دو بیت زیر دعوت به قیام و اعتراض است. درست نادرست برکش ز سر این سپیدمعجر بنشین به یکی کبود اورند دلا خموشی چرا؟چو خُ.م نجوشی چرا؟ برون شد از پرده راز،تو پرده پوشی چرا؟	۰/۵
۱۷	در بیت زیر بر چه موضوعی تأکید شده است؟ گفت: می بسیار خوردی زان چنین بی خود شدی گفت: ای بیهوده گوحرف کم و بسیار نیست	۰/۵
۱۸	عبارت« از بیم عقرب جراره ی دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار غاشیه ی حکومت سرهنگ ها پناه ببرد» یاد آور کدام ضرب المثل است؟	۱
۱۹	درباره ی مفهوم بیت زیر توضیح دهید. هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش باز جوید روزگار وصل خویش	۱
۲۰	مقصود از عبارت « امپراتوری های بزرگ هم مانند آدم های ثروتمند، معمولاً از سوء هاضمه می میرند» چیست؟	۱

www-kanoon-ir

اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان رضوی اداره آموزش وپرورش شهرستان گناباد آموزشگاه رسـالت	**باسمه تعالی**	مهر آموزشگاه

رشته:انسانی	پایه:دوازدهم	ساعت شروع:۸ صبح	تاریخ آزمون:۱۰/۱۸ /۱۴۰۲
نام:	نام دبیر :گازری	پاسخ نامه ی درس: فارسی۳	مدت امتحان:۸۰ دقیقه
نام خانوادگی:	تعدادسوالات: ۲۰	تعدادصفحات:۳	

قلمرو زبانی(۷ نمره)

۱	در بیت زیر یک معادل معنایی مناسب برای واژه ی «بخشاینده» بیابید. «تو حکیمی،توعظیمی،توکریمی،تورحیمی تو نماینده ی فضلی،توسزاوارثنایی»	۰/۵
۲	معنی کلمات زیر را بنویسید. گمان می کند به غایت القصوای کمال مطلوب مقصود خود رسیده است. وظیفه ی روزی به خطای منکرناپسند نبُرد. در بحرمکاشفت پی بردن به حقایق مستغرق شده. محتسب مأمور حکومتی مستی به ره دید و گریبانش گرفت.	۱
۳	معنی واژه ی « دستور» در کدام بیت متفاوت است؟ الف: چه نیکو گفت با جمشید دستور که با نادان نه شیون باد و نه سور ب: گر ایدونک دستور باشد کنون بگوید سخن پیش تو رهنمون ج: چرا گفت دستور فرخنده رای که این راز سر بسته را برگشای د: به دستور فرمود تا ساربان هیون آرد از دشت صد کاروان	۰/۵
٤	املای درست واژه ها را از داخل کمانک انتخاب کنید. ای عزیز به خدا رسیدن(فرز- فرض) است. دیوارهای کهن روم که (طاق- تاق) ضربی آن باقی است. واصفان حلیه ی جمالش به تحیر (منصوب- منسوب). فراش باد (صبا – سبا) را گفته تا فرش زمردین بگسترد.	۱
۵	با توجه به بیت های زیر به پرسش ها پاسخ دهید. از سیم به سر یکی کله خود زآهن به میان یکی کمربند تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر چهر دلبند تو مشت درشت روزگاری از گردش قرن ها پس افکند الف:در بیت اول نوع حذف، قرینه ی لفظی است یا معنایی؟ معنایی	۱

www-kanoon.ir

	ب: در بیت دوم نقش دستوری واژه ی«چهر» چیست؟ مفعول ج: در بیت دوم نقش دستوری ضمیر پیوسته چیست؟مضاف الیه د: در بیت سوم یک ترکیب اضافی بیابید.مشت روزگار گردش قرن	
٦	با توجه به سروده ی زیر درستی یا نادرستی موارد زیر را مشخص کنید. همچو نی زهری و تریاقی که دید؟ همچو نی دمسازومشتاقی که دید؟ نی حدیث راه پرخون می کند قصه های عشق مجنون می کند الف: نقش دستوری واژه ی «نی» در هر دو مصراع بیت اول متمم است. درست نادرست ب: در بیت دوم وابسته ی وابسته ازنوع مضاف الیهِ مضاف الیه وجود دارد. درست نادرست ج: نقش دستوری واژه ی «زهر» در مصراع اولِ بیت اول نهاد است. درست نادرست د: در مصراع چهارم یک گروه اسمی وجود دارد. درست نادرست	۱
۷	هسته و وابسته و نوع آن را در گروه اسمی زیر بنویسید. پنج دست لباسِ فیروزه ای پنج: صفت شمارشی دست: ممیز لباس: هسته فیروزه ای: صفت بیانی	۱
۸	نقش دستوری واژگان جمله ی زیر را بنویسید. برخی عاشق را دیوانه می پندارند برخی : نهاد عاشق: مفعول دیوانه: مسند می پندارند: فعل اسنادی	۱
	قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۹	بیت های زیر را با مصراع مناسب کامل کنید. بازآ که درهوایت خاموشی جنونم فریاد ها بر انگیخت از سنگ کوهساران پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند دیوار زندگی را زین گونه یادگاران	۱
۱۰	هر اثر ادبی مربوط به کدام شاعر یا نویسنده است؟ ۱- مثل درخت در شب باران شفیعی کدکنی الف:احمد عربلو ۲- فی حقیقه العشق سهروردی ب: نصرالله منشی ۳- قصه ی شیرین فرهاد احمد عربلو پ:شهاب الدین سهروردی ۴- تمهیدات عین القضات ت:محمد ابراهیم باستانی ۵- کلیله و دمنه نصر الله منشی ث:عین القضات ۶- ازپاریزتا پاریس محمد ابراهیم باستانی ج: شفیعی کدکنی	۱/۵
۱۱	در تشبیه های زیر دو مشبه به مشخص کنید. بگرای چو اژدهای گرزه بخروش چو شرزه شیر ارغند اژدهای گرزه: مشبه به - شیر ارغند: مشبه به	۰/۵

www-kanoon-ir

۱۲	در بیت زیر « مرغ اسیر» و « ناله» استعاره از چیست؟ مرغ اسیر: شاعر ناله: استعاره از شعر ناله ی مرغ اسیر این همه بهر وطن است مسلک مرغ گرفتار قفس هم چو من است	۰/۵
۱۳	دو کنایه و دو مجاز از بیت زیر بنویسید. دل گرمی: امیدواری - دم سردی: ناامیدی مرداد : مجاز از تابستان دی : مجاز از زمستان دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی مرداد مه و گاه دی اش نام نهادند	۱
۱٤	عبارت زیر را از نظر کاربرد آرایه های ادبی بررسی کنید. (۲مورد) یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد. چشم داشتن: کنایه از انتظار داشتن چشم زدن: کنایه از حساب بردن	۰/۵

قلمرو فکری (۸ نمره)

۱۵	معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. چراغ امپراطوری روم را موسولینی روشن کرد اما همه می دانیم که «دولت مستعجل» بود. امپراطوری روم را موسولینی تأسیس کرد ولی زودگذر بود.سودای عشق از زیرکی جهان بهتر ارزد. دیوانگی و جنون عشق بهتر از عقل و هوشیاری است. یکی از صاحب دلان سر به جَیب مراقبت فرو برده بود. یکی از خدا شناسان مشغول تفکر و توجه به خد ا بود. نتوان شبه تو گفتن که تو در وهم نیایی. برای خدا نمی توان مثل و مانندی در نظر گرفت؛ زیرا عقل انسان توانایی درک خداوند را ندارد. آتش است این بانگ نای و نیست باد. صدایی که از درون نی بیرون می آید، سوز و گداز عشق است و بیهوده نیست. عاکفان کعبه ی جلالش به تقصیر عبادت معترف. عبادت کنندگان درگاه با عظمت خداوند به کوتاهی در عبادت خداوند اعتراف می کنند.با اختر سعد کرده پیوند. با سیاره ی مشتری پیوند برقرار کرده است.	٤
۱٦	پیام هر دو بیت زیر دعوت به قیام و اعتراض است. درست نادرست برکش ز سر این سپیدمعجر بنشین به یکی کبود اورند دلا خموشی چرا؟چو خُ.م نجوشی چرا؟ برون شد از پرده راز،تو پرده پوشی چرا؟	۰/۵
۱۷	در بیت زیر بر چه موضوعی تأکید شده است؟ ناپسندی مطلق گناه گفت: می بسیار خوردی زان چنین بی خود شدی گفت: ای بیهوده گوحرف کم و بسیار نیست	۰/۵
۱۸	عبارت« از بیم عقرب جراره ی دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار غاشیه ی حکومت سرهنگ ها پناه ببرد» یاد آور کدام ضرب المثل است؟ از ترس چاله در چاه افتادن	۱
۱۹	درباره ی مفهوم بیت زیر توضیح دهید. هر انسانی که از اصل و حقیقت وجودی خودش دور بماند سرانجام به اصل و مبدا خود باز می گردد. هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش باز جوید روزگار وصل خویش	۱

www-karnoon-ir

۲۰	مقصود از عبارت « امپراتوری های بزرگ هم مانند آدم های ثروتمند، معمولاً از سوء هاضمه می میرند» چیست؟ امپراطوری های بزرگ به دلیل غفلت از اوضاع داخلی کشورشان از درون ضربه می خورند؛ مانند افرادی که به فکر سلامتی خود نیستند و دچار بیماری می شوند.	۱